

स्वधनं ददाति । विलोक्य संहृष्यति वीतरोगा प्रमार्ष्टि
 दोषान् गुणकीर्तनेन । तस्मिन्पूजा तदरिहृषत्वं कृतस्मृतिः
 प्रोषितदौर्भनस्यम् । स्तनौददानान्युपगूहनं च खेदोऽथ
 चुस्वाप्रथमाभियोगः । विरक्तचेष्टा भ्रुकुटीमुखत्वं पराङ्मु-
 खत्वं कृतविसृतिश्च । असंभ्रमोदुष्परितोषता च तद्दृष्ट-
 मैत्री परुषं च वाक्यम् । स्मृष्टाय बालोक्त्य धनोति गात्रं
 करोति गर्वं न रुणद्धि यानम् । चुस्वाविरासे वदनं
 प्रमार्ष्टि पञ्चास्रसृत्तिवर्तितं पूर्वसुप्ता । भिक्षाणिका प्रप्र-
 जिता दासी धात्री कुमारिका रजिका । मालाकारो
 दुष्टाङ्गना सखी नापिती दूत्यः । कुलजनविनाशहेतु-
 र्दूत्यो यस्मादतः प्रयत्नेन । ताभ्यः स्त्रियोऽभिरक्ष्या
 वंशयशोमानहृद्यम् । रात्रीविहारजागरोगव्यपदेश-
 परगृहेच्छिकाः । व्यसनोत्सवाश्च संकेतहेतवस्तेषु रक्ष्या-
 य । आदौ नेच्छति नोञ्जति स्मरकथां प्रोडावि-
 मित्रालसा मध्ये स्त्रीपरिवर्जिताभ्युपरमे लज्जाविन-
 श्रानना । भावैर्नैकविधैः करोत्यभिनयं भूयश्च या सादरा
 बुद्ध्या पुम्भूतिं च यातुचरति ग्लानेतरेष्वेष्टितैः । स्त्रीणां
 गुणा यौवनरूपवेषदाजिह्वविज्ञानविलासपूर्वाः । स्त्री-
 रत्नसज्जता च गुणान्वितास्तु स्त्रीव्याधयो ऽन्याश्चतुरस्य
 पुंसः । न प्यास्यवर्णैर्मलदिग्धकाया निन्द्याङ्गसम्भक्तिकथां
 च कुर्यात् । न चान्यकार्यस्मरणं रहःस्था मनो हि
 मूलं हरदग्धमूर्त्तेः । आसं प्रकम्पेण समं त्यजन्ती बाहू-
 पधानस्तनदानदक्षा । सुगन्धकेशा प्रसभोपरागा सुप्ते
 ऽनुसुप्ता प्रथमं विबुद्धा । दुष्टस्वभावाः परिवर्जनीया
 विमर्दकालेषु च न क्षमा याः । यासाममृत्वा सितनील-
 पीतमाताम्बवर्णं च न ताः प्रशस्ताः । या स्वप्रशीला बह्व-
 रक्तपित्ता प्रवाहिनी वातकफातिरिक्ता । सहायना खेद-
 युताङ्गदुष्टा या ह्रस्वकेशी पलितान्विता च । सांसानि
 यस्याश्च चलन्ति नाय्यां सहोदरा खिक्खिमिनी च या
 स्यात् । स्त्रीलज्जोपायाः कथिताश्च पापास्ताभिर्न कुर्या-
 त्सह कामधर्मम् । शशपोषितसङ्कायं लाञ्छारससन्नि-
 कागमधवा यत् । प्रजालितं विरज्यति यज्ञाचृक् तद्गवेक्षु-
 ङ्गम् । यत्कब्धवेदनावर्जितं त्रहाह्वन्निवर्तते रक्तम् ।
 तत् पुष्पमम्ययोगादविचारं गर्भतां याति । न दिनत्रयं
 निषेवेत् स्नानं माल्यानुलेपनं च स्त्री । स्नायाञ्चतुर्थ-
 दिवसे यास्त्रीकृतोपदेगेन । पुष्पस्नानौषधयो याः
 कथितास्ताभिरस्य मिथ्याभिः । स्नायात्तथात्र मन्त्रः स एव
 यस्मै निर्दिष्टः । गुग्मासु किल मनुष्या निशासु नायौ

भवन्ति विषमासु । दीर्घायुषः सुरुपाः सुखिनश्च विकृष्ट
 (प्रशस्त) युग्मासु । दक्षिणपाश्वे पुरुषो, वामे नारी,
 यमावुभयसंस्थौ । यदुदरमध्येपगतं नपुंसकं तन्निबोद्ध-
 व्यम् । केन्द्रलिकोणेषु शुभस्थितेषु लग्ने शशाङ्के च शुभैः
 समेते । पापैस्त्रिभाभारिगतेषु यायात् पुञ्जकयोगेषु च
 सम्प्रयोगम् । न नखदशनविच्छतानि कुर्याद् कृतसमये
 उरुषः स्त्रियाः कथञ्चित् । कृतुरपि दश षट् च
 वासराणि प्रथमनिशातितयं न तत्र गम्यम् ।

“आयुःक्षयमयाहिदाक्षाङ्गि सेवेत कामिनीम् । अवशो
 यदि सेवेत तदा पीडयवसन्तयोः” इति सामान्यत उक्ता
 बालाद्यवस्थापक्षकामिनीनां सेवने फलम्, कामिनीसेवन
 प्रकारश्च भावप्र० दर्शितो यथा

“बालेति गीयते नारी यावद्द्वर्षाणि मोडय । ततस्तु
 तरुणी ज्ञेया द्वाविंशद्वत्सरावधि । तदूर्ध्वमधिरूढा
 स्यात् पञ्चाशद्वत्सरावधि । दृष्ट्वा तत्परतो ज्ञेया मुरतोत्स-
 ववर्जिता । अधिरूढा प्रौढा । निदाघशरदोर्बाला हृता
 विषविणी (भोगार्हा) मता । तरुणी शीतसमये प्रौढा वर्षा-
 वसन्तयोः । नित्यमाला सेव्यमाना नित्यं वर्द्धयते बलम् ।
 तरुणी ह्लासयेच्छक्तिं प्रौढोद्भाषयते जराम् । सद्यो
 सांसद्वचञ्चाच्च बाला स्त्री क्षीरभोजनम् । घृतसुष्णो-
 दके स्नानं सदाः प्राणकराणि षट् । पूति सांसं स्त्रियो
 दृष्ट्वा बालार्कस्वरुणं दधि । प्रभाते मैथुनं निद्रा सदाः
 प्राणहराणि षट् । प्राणशब्दोऽत्र बलवाचकः । बालार्कः
 कन्यार्कः । दृष्ट्वोऽपि तरुणीं गत्वा तरुणत्वमवाप्नुयात् ।
 वयोऽधिकां स्त्रियङ्गत्वा तरुणः स्थविरायते । आयु-
 ष्मन्नो मन्दजरा वयुर्वर्षबलान्विताः । स्थिरोपचित
 सांसाश्च भवन्ति स्त्रीषु संसताः । सेवेत कामतः कामं बला-
 दाजीकृतो हिमे । प्रकासन्तु निषेवेत मैथुनं शिशि-
 रागमे । त्रहाह्वन्तशरदोः पक्षात् दृष्टिनिदाघयोः ।
 सुश्रुतस्तु “निभिस्त्रिभिरहोभिर्हि समेयात्प्रमदां नरः ।
 सख्येष्वृतुषु चर्म्मेषु पक्षात्पक्षाद्भुजद्वेषु” । समेयात् सङ्ग-
 ष्केत चर्म्मेषु पीड्येषु । “शीते रात्रौ दिवा पीड्ये वसन्ते तु
 दिवानिधि । वर्षासु वारिदक्षाने शरत्सु सरसः स्नानः ।
 उपेयात् पुरुषो नारीं सख्ययोर्न च पर्वसु । गोसर्गे
 चार्द्धरात्रे च तथा मध्यदिनेऽपि च । विहारमार्क्यथा
 कुर्याद्देशेऽतिशयसंयते । रम्ये अव्याङ्गनागाने सुगन्ते
 सुखभारते । देशे गुरुजनासन्ने विष्टेऽतितपाकरे ।
 म्रूयमाणे व्यघाहेतवचने न रमेत ना । स्नातश्चन्दनवि-